

Prawie 5 miliardów zł. na kredyty preferencyjne i kląskowe dla rolników

06.04.2009.

06.04.2009 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Prezesi: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Zrzeszenia Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych przedstawili na konferencji prasowej w siedzibie resortu tegoroczne plany kredytowe dla rolnictwa i firm przetwórstwa żywności.

Jak poinformowali, w tym roku Banki, które podpisały umowy z ARiMR, która dopłaca do spłaty odsetek, przygotowały się na udzielenie inwestycyjnych kredytów preferencyjnych dla rolnictwa i firm przetwarzających żywność na sumę przeszło 3 miliardów złotych oraz przewidują, że w pierwszym półroczu br., na podstawie zgód Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydanych w ubiegłym roku, uruchomią ponad miliard złotych na kredyty kląskowe.

W tym roku dostępnych jest 13 linii kredytowych, do których ARiMR stosuje dopłaty do spłaty oprocentowania. W planie finansowym Agencji na 2009 r. na dopłaty do oprocentowania kredytów: inwestycyjnych zarezerwowana została kwota 620 544 000 zł, do kląskowych zarezerwowana została kwota 192 557 000 zł. W związku z dopłatami do spłaty odsetek minimalne oprocentowanie dla nowo udzielanych kredytów płacone przez biorących kredyty wynosi 2% w skali roku. Okres kredytowania zależy od tego z jakiej linii kredytowej się korzysta i wynosi od 8 do 20 lat, w tym karencja w spłacie kredytu wynosi od 2 do 3 lat.

Kwota kredytów nie może przekraczać:

- 80% inwestycji w gospodarstwie rolnym (90% nGR) i nie więcej niż 4 mln zł,
- 70% inwestycji w działkach specjalnych produkcji rolnej i nie więcej niż 8 mln zł,
- 70% inwestycji w przetwórstwie produktów rolnych i nie więcej niż 16 mln zł.

Kredytobiorcami mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i osoby prawne. Kredyty preferencyjne, z wyjątkiem kredytów kląskowych, nie są udzielane emerytom ani rencistom. Niektóre linie kredytowe stawiają przyszłym kredytobiorcom dodatkowe wymagania – np. o kredyt dla młodych rolników mogą ubiegać się osoby, które w dniu złożenia wniosku o kredyt nie ukończyły 40 r. życia oraz posiadają wykształcenie rolnicze lub co najmniej trzyletni staż pracy w gospodarstwie rolnym.

Osoba zainteresowana uzyskaniem kredytu inwestycyjnego z dopłatami ARiMR do oprocentowania powinna przygotować plan inwestycji (tzw. biznesplan) i złożyć go w banku współpracującym

z Agencją wraz z wnioskiem o kredyt oraz kompletem dokumentów wymaganych przez bank. Plan inwestycji nie jest wymagany w przypadku kredytów klasycznych obrotowych. Natomiast dodatkowym dokumentem przy ubieganiu się o kredyt klasyczny – zarówno inwestycyjny jak i obrotowy jest opinia wojewody dotycząca zakresu i wysokości szkód oszacowanych po kląsce przez komisję powołaną przez wojewodę.

Obecnie o kredyty preferencyjne można ubiegać się w następujących bankach:

- Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- Banku Gospodarki Rywnościowej S.A.,
- Mazowieckim Banku Regionalnym S.A.,
- SGB Gospodarczym Banku Wielkopolski S.A.,
- ING Banku Śląskim S.A.,
- Banku Zachodnim WBK S.A.
- Banku Polska Kasa Opieki S.A.,

a także w bankach spółdzielczych zrzeszonych w BPS S.A., SGB GBW S.A. i MBR S.A.

W 2008 r. banki udzieliły kredytów inwestycyjnych na kwotę 2,3 mld zł oraz kredytów klasycznych na kwotę 1,05 mld zł.

W okresie 01.01-25.02.2009 r. banki udzieliły w następujących wysokościach kredytów inwestycyjnych i klasycznych:

1. kredyty inwestycyjne - 195 kredytów na kwotę 27 873,39 tys. zł, z tego:

nKZ – 75 kredytów na kwotę 7 749,87 tys. zł,

nMR – 74 kredyty na kwotę 12 458,57 tys. zł,

nIP – 19 kredytów na kwotę 1 440,60 tys. zł,

nNT - 16 kredytów na kwotę 3 680,69 tys. zł,

nGR - 11 kredytów na kwotę 2 543,67 tys. zł.

2. kredyty klaskowe (nKL02) - 4 729 kredytów na kwotę 88 954,41 tys. zł.

Agencja określiła bankom na I kwartał 2009 r. limity akcji kredytowej oraz limity dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i klaskowych, planowanych do udzielenia w I kwartale 2009 r. w następujących wysokościach:

- kredyty inwestycyjne - akcja kredytowa na I kwartał 2009 r. w wysokości 973 mln zł,

- kredyty klaskowe - akcja kredytowa na I kwartał 2009 r. w wysokości 589 mln zł.

W bieżącym roku dostępnych jest 13 linii kredytowych, do których ARiMR stosuje dopłaty do oprocentowania:

1. kredyt na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych (Symbol nIP),

2. kredyt na zakup gruntów rolnych (Symbol nKZ),

3. kredyt na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie ukończyły 40 roku życia (Symbol nMR),

4. kredyt na zakup nieruchomości rolnych przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, poz. 592) (Symbol nGR),

5. kredyt na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie zapewniających wysoką jakość produktu (Symbol nNT),

6. kredyt na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych przez grupy producentów rolnych utworzone na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983 ze zm.) (Symbol nGP),

7. kredyt w ramach "Branżowego programu rozwoju wspólnego użytkowania maszyn

i urządzeń rolniczych" (symbol nBR10),

8. kredyt w ramach „Branżowego programu restrukturyzacji przetwórstwa ziemniaka

na skrobię w Polsce” (symbol nBR13),

9. kredyt na realizację inwestycji w ramach „Programu wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego i przetwórstwa jaj w Polsce” (symbol nBR14),

10. kredyt na realizację inwestycji w ramach „Branżowego programu mleczarstwa” (symbol nBR15),

11. kredyt na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego w ramach realizacji programu osadnictwa rolniczego na gruntach Skarbu Państwa, zaakceptowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i ministra właściwego do spraw finansów publicznych (Symbol nOR),

12. kredyty inwestycyjne na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznięcia, powodzi, huraganu, pożaru spowodowanego wywołaniem atmosferycznym lub osuwisk ziemi (Symbol nKL01),

13. kredyty obrotowe na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznięcia, powodzi, huraganu, pożaru spowodowanego wywołaniem atmosferycznym lub osuwisk ziemi (Symbol nKL02).

Przy udziale kredytów preferencyjnych może być finansowana większa inwestycja związanych z produkcją rolną lub przetwórstwem produktów rolnych. Gospodarstwa rolne mogą przeznaczyć kredyty m. in. na:

- zakup gruntów rolnych, jeżeli nie spowoduje przekroczenia powierzchni gospodarstwa rolnego ponad 300 ha (do końca bieżącego roku można zaciągać kredyty preferencyjne przeznaczone wyłącznie na zakup gruntów rolnych, a od 2010 r. na zakup gruntów rolnych będzie można przeznaczyć jedynie część kredytu – nie więcej niż 10%),

- budowę, przebudowę, remont pochodzący z modernizacją budynków lub budowli do produkcji rolnej, przechowywania lub magazynowania,

- zakup lub instalację maszyn, urządzeń do produkcji rolnej (nie starszych niż 5-letnie),

- zakładanie, wyposażenie sadów lub plantacji wieloletnich, w tym plantacji roślin energetycznych.

Natomiast zakłady przetwórstwa produktów rolnych mogą ubiegać się o kredyty preferencyjne np. na:

- budowę lub remont pomieszczenia z modernizacją budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych,
- zakup i instalację maszyn lub urządzeń do przetwarzania produktów rolnych, do magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania, zapewniających jakością i bezpieczeństwo żywności,
- zakup środków transportu na potrzeby gospodarki magazynowej w zakładzie, a także specjalistycznych środków transportu związanych z dostawą surowca lub zbytem produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt.

Okres kredytowania zależy od linii kredytowej i nie może wynosić więcej niż 8 lat (linie nIP, nBR, nKL01), 15 lat (linie nKZ, nMR, nNT, nGP, nOR), lub 20 lat (linia nGR), w tym karencja w spłacie kredytu nie może być dłuższa niż 2 lata, a w przypadku kredytów z linii nBR, nGP i nOR – 3 lata. Natomiast kredyty klasyczne obrotowe mogą być udzielane na okres do 4 lat. Oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę wynosi obecnie 3% w przypadku linii nIP i 2% w przypadku pozostałych linii kredytowych.

Szczegółowe warunki i zasady udzielania kredytów dostępne są na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl w zakładce „Pomoc krajowa”.

Zmiany w warunkach i zasadach udzielania kredytów preferencyjnych

W dniu 26 lutego 2009 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. Nr 22, poz. 121), które zastąpiło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 77, poz. 514 ze zm.). Najważniejsze zmiany wynikające z nowego rozporządzenia Rady Ministrów przedstawiają się następująco.

1. Dla podmiotów zamierzających zaciągnąć kredyt preferencyjny najważniejszą zmianą jest obniżenie minimalnej wysokości oprocentowania płaconego przez kredytobiorcę z 3,5% do 2%. Kredytobiorca płaci całą wysokość oprocentowania kredytu w wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy oprocentowaniem całkowitym, a zastosowanymi przez ARiMR dopłatami. Całkowita wysokość oprocentowania kredytów nie ulega zmianie i nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych do redyskonta przez Narodowy Bank Polski w stosunku rocznym. Nie zmienia się też dopuszczalny poziom dopłat Agencji, który w zależności od linii kredytowej może wynosić nie więcej niż 0 lub 0 całkowitego oprocentowania kredytu. Zmniejszenie o 1,5% minimalnej wysokości oprocentowania kredytów płaconego przez kredytobiorców związane jest z obniżaniem w ostatnim okresie stopy redyskontowej weksli stanowiącej podstawą do określania całkowitej wysokości oprocentowania kredytu, a także z przewidywanymi skutkami kryzysu finansowego ograniczającymi zainteresowanie nowymi inwestycjami w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych.

2. Osoby prowadzące działalność specjalnej produkcji rolnej połączone na:

- obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich
- z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub
- obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej określonych w przepisach o ochronie przyrody,

zyskany dostęp do wyższej wysokości pomocy Agencji, czyli rocznej kwoty dopłat do oprocentowania kredytu ustalonej na dzień udzielenia kredytu, którą można wykorzystać w całym okresie kredytowania. Wcześniej wysokość pomocy dla ww. działalności specjalnych produkcji rolnej nie mogła przekraczać 40% kwoty udzielonego kredytu lub 50% w przypadku linii dla młodych rolników, a obecnie może stanowić odpowiednio 50% lub 60% kwoty kredytu.

3. Dla producentów rolnych, którzy z przyczyn od siebie niezależnych nie zrealizowali planu inwestycji lub nie uruchomili zakładanej działalności, wprowadzono korzystne rozwiązanie zakładające brak obowiązku zwrotu już udzielonych przez Agencję dopłat do oprocentowania kredytu. Dalsze dopłaty nie będą wówczas stosowane.

Za ww. przyczyny niezależne od producenta rolnego może zostać uznana m. in. długotrwała niezdolność kredytobiorcy do wykonywania zawodu, choroba epizootyczna dotycząca człowieka lub całościowo należącego do rolnika żywego inwentarza, katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem inwestycji, a także kradzież mienia będącego przedmiotem kredytowania, z wyłączeniem kradzieży, która nastąpiła na skutek niezachowania należytej staranności przez kredytobiorcę.

4. Wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy Państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007 – 2013 (2006/C 319/01) zezwalały na stosowanie istniejących programów pomocy dotyczących inwestycji związanych z przetwórstwem produktów rolnych do dnia 31 grudnia 2008 r. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. umożliwia uruchomienie pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów dla zakładów przetwórstwa produktów rolnych na warunkach określonych w:

- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (Dz. Urz. UE L 214 z 9.08.2008, str. 3),
- rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5).

W przypadku pomocy de minimis istotne jest, że nie podlega ona notyfikacji w Komisji Europejskiej. Ogólna kwota pomocy de minimis nie może przekraczać 200 000 EUR w dowolnie ustalonym okresie trzech lat budżetowych.

Obecnie trwają prace związane z uruchomieniem, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r., pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów dla zakładów przetwórstwa produktów rolnych.

5. Istotną zmianą będzie udostępnienie pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych dla sektora rybnego, tj. dla gospodarstw zajmujących się chowem lub hodowlą ryb, a także dla zakładów przetwórstwa ryb. Przewiduje się, że pomoc ta zostanie uruchomiona w ramach programu branżowego. Program branżowy, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r., wymaga akceptacji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

/ ARiMR